

Dossier temàtic

**INSERCIÓ LABORAL DE PERSONES
AMB DISCAPACITAT**

- **Data de publicació:** 13 d'octubre de 2020
- **Elaborat per:** DIXIT Girona Centre de Documentació de Serveis Socials
Marià Casadevall

Recull de publicacions, articles, entitats i recursos web que fa un retrat de les condicions socials i laborals de les persones amb discapacitat. Hi trobem reflexions sobre els drets laborals, els entorns inclusius, els incentius i beneficis empresarials, les diferències de gènere, etc., així com exemples de pràctiques laborals inclusives. Tots els recursos referenciats en aquest dossier estan disponibles per a consulta i préstec als centres DIXIT i la majoria també es poden consultar en línia.

DIXIT Centre de Documentació de Serveis Socials realitza periòdicament [dossiers temàtics](#) sobre diferents temes d'actualitat. Aquests dossiers inclouen tot tipus de documentació i recursos sobre una temàtica concreta, com referències bibliogràfiques, articles, normatives o enllaços a webs d'interès.

Per a més informació podeu visitar el portal dixit.gencat.cat

Monografies

- [Los beneficios de la inclusión social de las personas con discapacidad](#). Madrid: Cinca, 2015. 1 recurs en línia (126 p.)
  - L'Estratègia Espanyola sobre Discapacitat 2012-2020 té per objectiu general promoure l'accés al treball, elevar el nivell educatiu i facilitar l'accés als diferents llocs de la vida de les persones amb discapacitat. Una estratègia que s'emmarca en l'Estratègia Europea de Discapacitat 2010-2020 i que es fonamenta en la Convenció de les Nacions Unides de 2006 sobre els drets de les persones amb discapacitat. Com a part de l'estratègia espanyola, aquest llibre aborda algunes de les dimensions de l'ocupació (polítiques actives i formació) i de l'educació (inversió educativa) en termes de cost-benefici.
- Cabrera, Antonio. [Empleo personalizado: una oportunidad para crear situaciones únicas](#). Madrid: Plena Inclusión España, 2018. 1 recurs en línia (129 p.). (Cuadernos de buenas prácticas)
  - Guia per a promoure l'ocupació personalitzada, una eina per oferir propostes de feina en entorn inclusius a persones amb necessitats de suport. Ha estat elaborada dins el projecte "Empleo Personalizado para personas con necesidades complejas" en el marc del Programa Operativo de Inclusión Social y Economía Social (POISES) 2014-2020, cofinançat pel Fons Social Europeu.

- El empleo de las personas con discapacidad: oportunidades y desafíos. Madrid: Dykinson, 2018. 472 p.
  - Aquest volum pretén abordar quasi tots els aspectes de l'ocupació de les persones amb discapacitat des d'un enfocament multidisciplinari i transversal. Conté un anàlisi del treball ordinari i del protegit, de l'entorn laboral i dels drets laborals recollits a la Convenció dels Drets de les Persones amb Discapacitat, així com dels suports i ajustos raonables. Inclou també casos i pràctiques que poden servir d'inspiració.

- García Sabater, Antonio Borja. Necesidades especiales de apoyo laboral en colectivos con discapacidad: en particular, el empleo protegido. Cizur Menor, Navarra: Aranzadi Thomson Reuters, 2018. 421 p. (Estudios)
  - Estudi de l'evolució del fenomen de la discapacitat tan jurídicament com demogràfica i de les polítiques d'inserció laboral. També analitza els beneficis de les diferents formes d'inclusió laboral, sobretot del treball protegit i de la promoció de les persones amb especials dificultats d'inserció laboral.

- Garrido Cumbreira, Marco; Chacón García, Jorge. ***Atlas laboral de personas con discapacidad en España***. Barcelona: J. M. Bosch, 2016. 162 p.
  - Aquesta obra presenta una radiografia sobre el grau d'inserció laboral, les condicions laborals i les barreres per a l'accés al treball de les persones amb discapacitat. Conté informació d'un ampli

espectre de fonts estadístiques i documentals, juntament amb un estudi de casos d'empreses, que permet realitzar una diagnosi de la situació i de l'evolució de la inserció laboral de les persones amb discapacitat a nivell espanyol i en el context europeu. Inclou un glossari de termes i un qüestionari.

- Grover, Chris; Piggott, Linda. ***Disabled people, work and welfare: is employment really the answer?*** Bristol: The Policy Press, 2015. 293 p.
  - Manual que presenta exemples de polítiques d'ocupació a països com Gran Bretanya, Austràlia, Polònia, Estats Units d'Amèrica, Escòcia o Dinamarca i reflexiona sobre treball i discapacitat, treball i inclusió social, treball i benestar. Desafia la idea que el treball remunerat ha de ser vist com un mitjà essencial per a la independència i l'autodeterminació de les persones amb discapacitat. Aporta arguments, des d'una visió filosòfica i sociològica, a favor dels seus drets i posa en evidència l'estigmatització creixent dels discapacitats que no poden treballar.
- [Guía para empresas sobre los derechos de las personas con discapacidad: cómo pueden las empresas respetar y apoyar los derechos de las personas con discapacidad y beneficiarse de la inclusión.](#) [s.l.]: United Nations Global Compact: Organización Internacional del Trabajo, 2017.1 recurs en línia (32p.)
  - A partir de la revisió documental tant d'informació pública com tècnica i de l'anàlisi de casos pràctics d'arreu del món, aquesta

guia ofereix punts de reflexió i d'acció sobre com el respecte i la promoció dels drets de les persones amb discapacitat pot impactar positivament en les empreses, el mercat laboral, la comunitat i les persones.

- **[Integración en el mercado laboral de mujeres con discapacidad atendiendo a su nivel de estudios](#)**. Madrid: CNIIE, Centro Nacional de Innovación e Investigación Educativa : Instituto de la Mujer y para la Igualdad de Oportunidades, 2015. 82 p. (Mujeres en la educación; 15)
  - Aquest informe avança en el coneixement de les condicions en l'accés i permanència d'homes i dones amb discapacitat en el mercat laboral, tenint en compte no només les seves característiques personals i laborals relatives al lloc de treball de l'empresa, sinó també sobre la seva trajectòria laboral. L'objectiu és presentar les diferències de gènere que s'extreuen de l'anàlisi de la integració efectiva de les persones amb discapacitat al mercat laboral.

- **[Jóvenes, discapacidad y empleo: una radiografía para la reflexión y la acción](#)**. Madrid: Randstad Fundación, [San Sebastián de los Reyes]: Fundación Atresmedia, 2015. 1 recurs en línia (34 p.)
  - L'estudi mostra que els joves de 18 a 30 anys amb discapacitat són la franja d'edat amb més dificultats per accedir a l'ocupació. En concret, el 10% dels treballadors amb discapacitat tenen entre 18 i 30 anys, el 66% tenen entre 31 i 45 anys i el 24% entre 46 i 65 anys. Les empreses es mostren interessades a contractar persones

amb discapacitat (56%), però, el principal condicionant que frena la seva contractació és l'adequació del perfil del treballador a les necessitats de l'empresa. El segon condicionant és la manca d'experiència professional, igual que ocorre amb els joves de la seva generació sense discapacitat. Pel que fa a les competències més valorades, els responsables de contractació destaquen el talent i capacitat de treball de les persones amb discapacitat, així com la seva contribució a generar bon ambient i a crear models de referència positius.

- **[Libro blanco sobre acceso e inclusión en el empleo público de las personas con discapacidad](#)**. Madrid: Instituto Nacional de Administración Pública, 2015. 213 p.
  - Aquest llibre pretén afavorir la reflexió i el canvi per a la introducció de transformacions a mitjà termini en els processos administratius que aconseguixin una igualtat real de les persones amb discapacitat en les institucions administratives.

- **[Llibre blanc per a la formació, ocupació i treball de les persones amb discapacitat i especials dificultats als centres especials de treball de Catalunya](#)**. Barcelona: IESE; Associació empresarial d'economia social Dincat, 2019. 1 recurs en línia (92 p.)
  - Estudi sobre la realitat i els principis que regeixen les accions a favor de la inserció laboral de les persones amb discapacitat i necessitats especials. Es presenten les dades de la situació d'ocupabilitat i atur a Catalunya respecte a la resta de l'estat

espanyol i s'analitza les singularitats del sector català i les empreses i entitats que s'hi dediquen. També es proposa un nou model d'integració sociolaboral que afavoreixi la viabilitat econòmica de les entitats contractants i els suports adaptats a les persones treballadores.

- Peralta Vidaurreta, María. ***Habilitats socials a la feina***. Barcelona: La Mar de Fàcil: Associació Lectura Fàcil (ALF), 2017. 77 p. (Tu pots; 7)
  - Manual en lectura fàcil adreçat a persones amb dificultats de comprensió lectora (persones nouvingudes, amb trastorns d'aprenentatge, persones grans, etc.) per orientar-los en la cerca de feina i per tenir una bona experiència laboral. Inclou un model de currículum i de carta de presentació, i una sèrie de casos pràctics sobre experiències laborals per ajudar el lector a gestionar-les.

- Pérez Pérez, Jorge. *Contratación laboral de personas con discapacidad: incentivos y cuotas de reserva*. Valladolid: Lex Nova Thomson Reuters, 2015. 546 p.
  - Anàlisi de tots els supòsits relatius a les bonificacions i reduccions de les quotes de la Seguretat Social, subvencions i altres incentius destinats a afavorir la contractació de treballadors amb discapacitat, així com de la normativa de la quota de reserva de lloc de treball.

- Pérez Pérez, Jorge. [*La discapacidad i l'ocupació a les administracions públiques*](#). Barcelona: Diputació de Barcelona, 2017. 1 recurs en línia (111 p.). (Estudis de relacions laborals; 11)
  - Aquesta obra inclou un estudi de la terminologia relacionada amb la discapacitat, tan difusa com canviant així com del mateix concepte de discapacitat, atenent l'evolució històrica que s'ha produït en aquesta matèria. Tot seguit analitza les característiques especials de l'ocupació pública i com afecten la inclusió de persones amb discapacitat en aquest tipus d'ocupació, i en els últims capítols examina l'obligació de reserva directa d'ocupació.

- Prandi, María; Martín Blanco, Jesús. [*Los derechos humanos de las personas con discapacidad: guía práctica para empresas*](#). Madrid: Cinca, 2019. 1 recurs en línia (84 p.)
  - Aquesta guia -elaborada pel Comitè Espanyol de Representants de Persones amb Discapacitat (CERMI) i Business and Human Rights (BHR), en un exemple d'aliança cooperativa entre operadors empresarials i socials- pretén oferir orientacions i recomanacions per tal que les empreses activin el seu potencial per acollir la discapacitat com un element més del seu compromís amb la realitat social.

- Sanjurjo González, Carmen; Rodríguez Castaño, Antonio. [*Los aspectos sociales en la contratación pública: guía práctica para entidades del Tercer Sector Social*](#). Madrid: Cinca, 2018. 1 recurs en línia (87 p.). (Colección inclusión y diversidad; 21)

- L'objectiu d'aquesta guia és establir pautes per a orientar les entitats del Tercer Sector, tant de l'àmbit de la discapacitat com d'altres, a determinar el seu comportament davant la contractació pública. Conté un annex amb normativa autonòmica d'acció concertada en el camp dels serveis socials.
- Testimonios en primera persona de casos de inserción laboral: trastorno de espectro autista, síndrome de down, esquizofrenia y trastorno bipolar. [Oleiros, A Coruña]: Netbiblo; [Madrid]: INAP, 2014. 76 p.
  - La majoria de les persones amb discapacitats intel·lectuals poden treballar i convertir-se en excel·lents companys de feina, però, això sí, necessiten determinats suports. Els testimonis que recull aquest llibre descriuen la manera en què adults que pateixen alguna discapacitat s'enfronten al món laboral, en algunes ocasions, amb les seves particulars formes de ser i de percebre el món. Aquest llibre servirà per desfer mites i explicitar fins a quin punt el compromís i la implicació comú de l'empresa permeten que la integració laboral es porti a terme de forma positiva.
- Vidriales Fernández, Ruth; Hernández Layna, Cristina; Plaza Sanz, Marta. [*Empleo y trastorno del espectro del autismo: un potencial por descubrir*](#). Madrid: Autismo España, 2018. 1 recurs en línia (99 p.). (Empleo)
  - Recerca que pretén identificar les opinions que les persones amb Trastorns de l'Espectre Autista manifesten respecte a l'accés al treball, les barreres i facilitadors que troben en aquest procés i

l'impacte que produeix en la seva qualitat de vida. L'obra inclou una revisió crítica de les diferents pràctiques d'ocupació que es desenvolupen des d'algunes entitats, mostrant experiències concretes de bona pràctica que poden compartir-se i generalitzar-se en contextos diferents.

Articles

- Carrizosa Gala, Joan; Sesé Taubmann, Ana. [“La diversitat funcional al treball”](#). A: **Educació social**, núm. 58 (2014), p. 11-145.
- ["Construcción de un instrumento para valorar la percepción de microempresarios sobre las habilidades comunicativas de jóvenes con discapacidad intelectual leve"](#). A: **Siglo Cero**, vol. 50 (2), núm. 270 (2019), p. 39-50
- ["Construcción y validación de la Escala de Satisfacción Laboral \(ESL\) en centros especiales de empleo"](#). A: **Siglo cero**, vol. 47(4), núm. 260 (2016), p. 57-72.
- Gavín Chocano, Óscar; Molero, David. [“Estudio sobre inteligencia emocional, satisfacción vital y optimismo disposicional en un centro de día ocupacional de personas con discapacidad intelectual”](#). A: **Siglo Cero**, vol. 50 (3), núm. 271 (2019), p. 47-65.

- Giralt, Gisela. ["Els serveis prelaborals, l'últim esglaó abans de la recerca de feina"](#). A: *Joia*, núm. 29 (2019), p. 14-17.
- González Aguilar, Juan Antonio. ["Intensidad de apoyos, salud mental, empleo y su relación con resultados de calidad de vida"](#). A: *Siglo Cero*, vol. 50 (2), núm. 270 (2019), p. 73-88.
- Martínez Rueda, Natxo; Galarreta Lasa, Javier; Aróstegui Barandica, Igone. ["Empleabilidad y empresas de inserción: modelo de prestaciones y apoyos"](#). A: *Zerbitzuan*, núm. 67 (2018), p. 79-93.
- Mercado García, Esther; Roldán, Elena; Rivera, Joaquín. ["El perfil de los preparadores laborales en el empleo con apoyo"](#). A: *Siglo Cero*, vol. 47(3), núm. 259 (2016), p. 69-88.
- Nord, Derek. "More job services, better employment outcomes: increasing job attainment for people with IDD". A: *Intellectual and developmental disabilities*, vol. 54, núm. 6 (2016), p. 402-411.
- Romero Gallardo, Alfredo. "Una nueva tarea para los evo: la evaluación de las aptitudes de las personas con discapacidad para su inserción socio laboral". A: *Siglo Cero*, vol. 45 (4), núm. 252 (2014), p. 75-80.
- Tripney, Janice. "Employment supports for adults with disabilities in low- and middle-income countries: a campbell systematic review". A: *Research on social work practice*, vol. 29 (3) (2019), p. 243-255.

Blog DIXIT

- [La COVID-19 i la inclusió laboral de les persones amb discapacitat](#) (juny 2020)
- [Programa DIL: integració laboral de persones amb discapacitat a la Generalitat](#) (Desembre 2018)

Recursos i entitats

- [Asociación Española de Empleo con Apoyo](#) (AESE)
  - L'AESE té com a objectiu impulsar el desenvolupament del treball amb suport a Espanya i Llatinoamèrica, per tal que cada vegada siguin més les persones amb discapacitat o en risc d'exclusió social que puguin accedir amb èxit al món laboral integrat, i amb això, puguin ser reconegudes a la pràctica com a ciutadans amb tots els seus drets.
- [Associació empresarial d'Economia Social Dincat](#)
  - Organització empresarial sense ànim de lucre que agrupa 223 entitats d'iniciativa social, no lucratives i d'àmbit català, titulars d'activitats empresarials del sector de la discapacitat intel·lectual i del desenvolupament. Gestionen un total de 663 serveis que cobreixen les necessitats vitals de les persones amb discapacitat:

atenció precoç, educació, treball, atenció diürna, habitatge, lleure i tutela.

- **[Associació Catalana de Treball amb Suport](#)** (ACTAS)

- Associació que aplega entitats impulsores del treball amb suport a tot el territori de Catalunya, amb la missió d'aconseguir la plena integració laboral de les persones amb discapacitat i el compliment de les lleis nacionals i internacionals que així ho afavoreixen. Creada el 1995 fruit de la necessitat d'intercanviar experiències entre les entitats i els professionals que utilitzen la metodologia del treball amb suport.

- **[European Union of Supported Employment](#)** (EUSE)

- L'EUSE és un organisme que agrupa els representants nacionals d'organitzacions que desenvolupen treball amb suport arreu d'Europa.

- **[Integració sociolaboral](#)**. DIXIT Centre de Documentació de Serveis Socials.

- Des d'aquesta secció del portal DIXIT podeu accedir a informació d'actualitat i recursos relacionats amb les polítiques d'integració sociolaboral de persones amb discapacitat (física, psíquica i sensorial) i persones amb malaltia mental, així com l'atenció a les seves famílies. També inclou informació d'associacions i entitats relacionades amb aquestes temàtiques.

- **Ocupació**. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.
  - Espai web que recull informació exhaustiva sobre temes referents a la cerca de feina, mobilitat laboral, formació, contractació, etc., així com del [Servei Públic d'Ocupació de Catalunya](#)

- **Treball en la diversitat**. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.
  - En aquest espai de la pàgina web del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies podeu accedir a informació sobre [les empreses d'inserció](#), [els centres especials de treball](#), [els serveis d'inserció laboral per a persones amb discapacitat](#) i altres recursos d'interès com normativa, registre i catàleg de serveis i productes, etc.

DIXIT és un servei de:

Generalitat de Catalunya
**Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies**

Més informació a: dixit.gencat.cat

DIXIT

Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Passeig del Taulat 266-270, 1a. planta

08019 Barcelona

Tel. 93 882 26 64

dixit.tsf@gencat.cat

DIXIT GIRONA

Fundació Campus Arnau d'Escala

Carrer Bernat Boades, 68

17005 Girona

Tel. 972 10 61 22

dixit.girona@campusarnau.org

DIXIT VIC

Universitat de Vic

Carrer Miquel Martí i Pol, 1

08500 Vic

Tel. 93 881 55 24

dixit.vic@uvic.cat

DIXIT LLEIDA

Serveis Territorials de Treball, Afers Socials i Famílies

Avinguda del Segre, 5

25007 Lleida

Tel. 973 70 36 63

dixitlleida.tsf@gencat.cat

DIXIT TARRAGONA

Serveis Territorials de Treball, Afers Socials i Famílies

Avinguda Andorra, 9

43002 Tarragona

Tel. 977 24 18 10

dixittarragona.tsf@gencat.cat